

v, 178. *Segle* es troba abundantament a Gascunya i Llemosí, en un i altra des del S. XIII (*Cart. del Lavèda* i de Limotges), *séguel* en el Roergue [c. 1300, Daudè de Pradas], Albigès [S. XIV, Comptes d'Albi] i Alta Alvèrnia, i se'n cita un doc. de 1279, de la senescalía de Tolosa, a Sarlat en totes dues formes; *segla* al Delfinat i Ardeche. El *TdF* dona *seguel* com a llgd. Levy dona una *segalas* equívoc en el gran trobador llemosí Gaucelm Faidit c. a l'a. 1200, prenent-ho per un *segala* en pl., que llavors s'accentuaria en la -á-, però el context admet veure-hi un adjectiu *segalar* en plural (un ex. segons AThomas, en el PSW) o el col·lectiu *segala(t)x* (car la grafia -as no sabem si ve de l'autor o del ms. únic) Les més estranyes són les formes de tipus *segul/seguel/segual*, de les quals hi ha bastants testimonis de l'Albigès i el Gavaldà i algun de l'Alta Alvèrnia, les quals evidentment s'accentuen en l'última síl·laba: tot és u, em sembla, en les tres variants, car *seguel* i *segual* han de resultar de *seguil* amb l'epèntesi vocàlica de *e/a* entre *i* i *l* que està tan estesa des d'antic en les comarques centrals i SO d'Occitània. Ara bé si aquest *seguil* tingué aquesta accentuació, amb caràcter primari, ens veuríem acorralats a una base en *zuíle* (*saecuile*??), que fóra no sols ben xocant sinó quasi inconcebible. En tot això juga la irrisorable tendència de la llengua d'oc a eliminar no sols els proparoxítons, sinó també els paroxítons terminats en consonant altra que -s o -n. Per això el provençal redueix *zol* a *zo* i en aquest mot ha reduït *zel* a *ze*, d'una banda, i per altra banda, la solució més general ha estat desplaçar l'accent al final del mot. El *TdF* dona variants *seguèl* i *segal* així com *sigal* llgd, que deuen resultar d'antics *séguel/ségal* amb aquest desplaçament: sembla, doncs, que *seguil* també resultaria de *séguil*, i que igual que *séguel*, vindrien tots de *SÉCALE* amb el tancament de la postònica interna, que és obligatori en occità, i que en *séguil* hauria arribat fins a *r*; àdhuc potser es podria comprendre aquesta *i* com a resultat d'un dels plurals nominatius en -ī, que van pendre tant de desenrotllament en occità ant., en forma d'antics plurals en -ih, com *ilh*, *aquilh* etc., car 'sègols' és idea que va sovint en plural, igual que *els blats*, a causa dels camps i garbes de blat o *sègol* En fi observem l'extensió considerable del gènere femení en llengua d'oc: modernament hi ha els dos gèneres segons el *TdF* (evident també per la forma rodanesa *seglo*; «a Sant Barnabè / la *seguel* perd lou pèd», proverbí del Carcí); i entre els testimonis antics, mentre que no n'hi cap on el context provi el masculí, en tenim set on el context assegura el femení: 4 d'Albi [S. XIV], 2 de Limotges [segle XIII] i un d'un text narratiu no localitzat. Com que també són fem. les formes italianes [*ségale* f., S. XIV; *ségola* i *ségala* tots dos c. 1500, AngPrati], sic. *sígra*, lomb. *segra*, venec. *segala*, dolom. *siala* i roms. *secarǎ*, així com l'abruzz. *sécena*, i ja hem vist l'extensió que té aquest gènere en cat., es fa difícil o impossible d'admetre que aquest gènere no hagi

existit junt amb l'altre des de l'Antiguitat. — 4 El magrebí *sqālya* (Colin, *Hespéris* III, 69) em sembla provinent d'una formació aràbiga adjectiva **sqāliya*, car en aquests adjectius «nisba», i en tots els mots d'estructura quantitativa semblant, l'accent recula en els vulgars moderns a la síl·laba pretònica llarga No ens ensenya, doncs, on queia l'accent en afro-romànic. Els manlleus del cèltic i del germànic que cita Ernout-M. més aviat semblen favorables a *SÉCALE*. Quant al derivat **CONSECALE* 'feix de palla de *sègol* i blat' establert per AntThomas (*Rom.* XXXIX, 215) a base de dues o tres dades franceses antigues o dialectals, i que M-L. ha acceptat en el *REW* (2157a), no és pas clar que aquests descendents imposin -ALE com diu M-L.; notem que la forma oc. ant. (tant si és *consegalb*, M-L., com *consegal*, *PDPF*) conté sens dubte -ALIU, o bé sufix -ALE afegit (per tant no indica accentuació *SÉCALE*): és adj. *blat consegal* o bé subst. *consegal*, sempre amb el sentit de 'mestall de *sègol* i blat'; també, doncs, hi pot haver contaminació del tipus cat.-oc. *mestalla* — 5 La *e* no porta accent escrit, o porta *é*, en les varies formes del *TdF*, ço que significa *e*. L'única rima trobadoresca és amb la forma verbal *regle*, ço que Levy en el *PDPF* interpreta com *e*; val a dir que tractant-se d'un verb no hi pot haver seguretats.

Sègola, V. *soga* *Segolar*, *segolejar*, V. *sègol* *Segollada*, V. *ceba* (II, 651a54) *Segolós*, *segolosar*, V. *sègol* *Segon*, *segonada*, *segonar*, *segoner*, *segonet*, *segons*, V. *segur*

SEGOVIA, 'mena d'espasa', cat. i occ. antics, perquè la feien a Segòvia: «robaren la glésia, trascren pa e forment, requerin-mi ab bastons, ab *sogovians*, que jo n'ag a eissir, ab lo vestiment vestit, que non osava eissir altrament ---» doc. Conca de Tremp a. 1242 (PPujol, 8.14, fent importants però evidents esmenes: lletres en cursiva o versaletes); «que-l encalzaren et ferre<n>-li colps ab espases et ab *sogovians* --- nafrà l e l cap ab un *sogovià* ---» doc. de Tàrraga, anys 1293-1300 (*BABL* VII, 230); «que ls preveres --- no porten espases ni lances ni falsons ni *sogovians*» doc. mall. S. XIII (*BSAL* XIII, 316); b. ll. occitànic *segovianus* id. en dos docs. de Carcassona i Narbona, aa. 1244 i 1270 («cum quodam *segoviano* percussit eos»), que com indica el Du C. (III, 270b) és pròpiament *ensis segovianus* referint-se a les armeries de Segòvia, que feien aquesta mena d'espases. La grafia *sogovinas* (*AlcM*) era errada de lectura.

DERIV.: *Segoviar* 'tondre la cua i anques de les ovelles' Ripollès i Guillerics (Amades, *BDC* XIX, 205), pròpiament retallar fi, com amb rasor afilat, *segovià*; i *segovis* 'la llana tallada així'; *AlcM* hi afegeix una variant *segaubiar* i *segauvis* d'Olot, que deu ser deguda a una contaminació: com que el *DAG* dona una cita de *sogalbis* a Ribes a. 1404 («un sac ab 24 l. de *sogalbis* grosses lavats») la contaminació pot ser del prov. *gàubi* 'forma, model, gràcia', cat. *GALIP*, o potser dels descendents del ll. *GALBUS* 'color esgrogueït', d'on